

ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΤΕΚΝΟΥ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ ΣΥΜΒΙΩΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΜΠρΑΘ 810/2022 ΑΠΟΦΑΣΗ

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΕΚΝΟΥ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΙΩΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΜΠρΑΘ 810/2022 ΑΠΟΦΑΣΗ

✓ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1390 εδ. α', 1485, 1486, 1489 παρ.2 και 1493 του Αστικού Κώδικα προκύπτει ότι τα ανήλικα τέκνα έχουν **δικαίωμα διατροφής** έναντι και των δύο γονέων τους- είτε υπάρχει γάμος είτε μετά από διακοπή της συμβίωσής τους - οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι σε αυτό ανάλογα με τις δυνάμεις τους δηλαδή τις οικονομικές τους δυνατότητες, τις οποίες κατά τις αρχές της καλής πίστης διαθέτουν ή είναι σε θέση να αναπτύξουν με την κατάλληλη αξιοποίηση όχι μόνο του κεφαλαίου της περιουσίας τους, αλλά και της εκάστοτε δυνατότητάς τους για εργασία, που είναι πρόσφορη για την εκπλήρωση της σχετικής υποχρέωσης¹. Το προσήκον μέτρο για τον υπολογισμό της διατροφής, η οποία περιλαμβάνει όσα είναι αναγκαία για τη συντήρηση, διατροφή και εκπαίδευσή των ανηλίκων τέκνων, προσδιορίζεται- αφού ληφθούν υπόψη τα εισοδήματα των γονέων από οποιαδήποτε πηγή² - με βάση τις ανάγκες των ανηλίκων τέκνων από τις συνθήκες της ζωής τους, οι οποίες

¹ Παγία νομολογία δικαστηρίων: ΑΠ 1507/2001, ΕφΠειρ 909/2005, ΕφΠειρ 155/2004.

² Προσωπική εργασία, εισοδήματα και περιουσία, ακόμη και απρόσοδη (ΟΛΑΠ 9/1991)

αφορούν τους όρους διαβίωσής τους και ποικίλλουν ανάλογα με την ηλικία, τον τόπο κατοικίας, την ανάγκη εκπαίδευσης και την κατάσταση υγείας τους, χωρίς την ικανοποίηση παράλογων αξιώσεων. Ο συνυπολογισμός στη διατροφή του τέκνου των παροχών σε είδος που συνδέονται με τη συνοίκηση και κυρίως των ιδιαίτερων φροντίδων του γονέα που έχει την επιμέλειά του είναι εφικτός, αλλά δυσχερής³ τις περισσότερες φορές.

Ο γονέας κατά του οποίου το ανήλικο τέκνο έχει στραφεί προς διεκδίκηση διατροφής έχει το δικαίωμα να επικαλεστεί κατ' ένσταση του άρθρου 262 ΚΠολΔικ⁴ ότι και ο άλλος γονέας έχει την οικονομική δυνατότητα να καλύψει μέρος της ανάλογης διατροφής του ανηλίκου, οπότε περιορίζεται η υποχρέωση του γονέα για τη διατροφή του τέκνου του κατά το ποσό που αντιστοιχεί στην οικονομική δυνατότητα και στη, με βάση αυτήν υποχρέωση συνεισφοράς του άλλου γονέα. Σε περίπτωση όμως που με την αγωγή δεν ζητείται το σύνολο αλλά μόνο μέρος του ποσού στο οποίο αποτιμώνται οι διατροφικές ανάγκες του τέκνου- σε αναλογία προς τις δυνάμεις αυτού και του άλλου γονέα- ο αμυντικός ισχυρισμός ότι η αναλογία αυτή είναι διαφορετική από εκείνη που αναφέρεται στην αγωγή λειτουργεί ως άρνηση, οπότε τότε το Δικαστήριο αυτεπαγγέλτως πρέπει να κάνει το συσχετισμό των οικονομικών δυνάμεών τους.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1487 του Α.Κ. ο γονέας δεν μπορεί να προτείνει κατά του ανηλίκου τέκνου την ένσταση διακινδύνευσης της δικής του διατροφής, εκτός αν ισχυρίζεται ότι μπορεί να στραφεί κατά άλλου υποχρέου σε διατροφή του ή ότι μπορεί να διατραφεί από την περιουσία του. Αν πρόκειται για τον άλλο γονέα προβάλλεται η ένσταση συνεισφοράς σύμφωνα με το άρθρο 1489 παρ.2 ΑΚ.

✓ **ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ**

Στην συγκεκριμένη υπόθεση, η αιτούσα- μητέρα με αίτηση Ασφαλιστικών Μέτρων ζήτησε – μεταξύ άλλων - την προσωρινή επιμέλεια του ανηλίκου τέκνου της και μηνιαία διατροφή για αυτό, ενώ ο αιτών- πατέρας με άλλη αίτησή του, που συνεκδικάστηκε με την ως άνω αίτηση της μητέρας, ζήτησε – μεταξύ άλλων- την προσωρινή επιμέλεια ή συνεπιμέλεια του τέκνου και άλλως την επικοινωνία του με αυτό.

Το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών με την με αριθμό 810/2022 απόφασή του κρίνοντας πως η αιτούσα- μητέρα ανταποκρίνεται πάντα στα μητρικά της καθήκοντα επιδεικνύοντας

³ ΕφΘεσ 1303/2019, ΕφΑθ 4902/1995

⁴ Σε περίπτωση μη υποβολής της ένστασης αυτής δεν μπορεί το Δικαστήριο να ερευνήσει αυτεπαγγέλτως την οικονομική δυνατότητα του άλλου γονέα και να ρυθμίσει το επιδικαστέο σε βάρος του εναγομένου ποσό της διατροφής (ΑΠ 416/2007)

αμέριστο ενδιαφέρον προς το πρόσωπο του τέκνου και μπορεί να του διασφαλίσει αισθήματα ασφαλείας σε ένα ήρεμο και ομαλό οικογενειακό περιβάλλον παρέχοντάς του μητρική στοργή και αγάπη – στοιχεία που θα συμβάλλουν στην ομαλή ψυχοσωματική του ανάπτυξη – και πως είναι ικανή και άξια να το διαπαιδαγωγήσει με ηθικές αρχές, ενώ ουδέποτε ενεργούσα με δόλο αποστέρησε τον πατέρα από το δικαίωμα επικοινωνίας του με το τέκνο του, ανέθεσε την προσωρινή του επιμέλεια στη μητέρα. Έκρινε επίσης πως λόγω της μικρής ηλικίας του τέκνου επιβάλλεται η τακτική και ικανού χρονικού διαστήματος επικοινωνία με τον πατέρα του ώστε να δημιουργηθεί ψυχικός και συναισθηματικός δεσμός, επισημαίνοντας τον σημαντικό ρόλο του πατέρα στην πληρέστερη διαμόρφωση των σχέσεων των τέκνων και εξασφαλίζοντας σε αυτόν επικοινωνία σε εβδομαδιαία βάση. Ως προς τη διατροφή του ανήλικου τέκνου που πρέπει να βαρύνει τον πατέρα και τη μητέρα το Δικαστήριο έκρινε πως πρέπει να γίνει αναγωγή της οικονομικής δυνατότητας κάθε γονέα στο σύνολο των εισοδημάτων τους, συνυπολογιζομένης της πιθανολογηθείσας κινητής και ακίνητης περιουσίας τους, έστω και απρόσοδης.

✓ **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

- Οι γονείς οφείλουν να παρέχουν διατροφή στα ανήλικα τέκνα τους ανάλογα με τις δυνάμεις τους οι οποίες αφορούν τις οικονομικές δυνατότητες που διαθέτουν ή είναι σε θέση να ποριστούν με την κατάλληλη αξιοποίηση της κάθε δυνατότητάς του για εργασία.
- Το προσήκον μέτρο της διατροφής του ανήλικου τέκνου προσδιορίζεται με βάση τις ανάγκες του όπως προκύπτουν από τις συνθήκες της ζωής του περιλαμβάνοντας ο,τιδήποτε απαιτείται για τη συντήρηση, διατροφή και εκπαίδευσή του αξιολογώντας συγχρόνως τα εισοδήματα των γονέων του χωρίς σπατάλη χρημάτων και παράλογες αξιώσεις.
- Η ασφάλεια και το ήρεμο οικογενειακό περιβάλλον που συντελούν στην εδραίωση της ψυχοσυναισθηματικής ισορροπίας του τέκνου αποτελούν παράγοντες που καθορίζουν σημαντικά την επιμέλεια αυτού.

**Την ανωτέρω υπόθεση χειρίστηκε επιτυχώς το Τμήμα Εταιρικών πελατών της Δικηγορικής Εταιρείας Σιούφας & Συνεργάτες*

Ελεονώρα Αναγνώστου

Δικηγόρος

D.E.A. Droit Economique et Social

Université Paris IX – Dauphine